

Matematický časopis

K padesiatemu výročiu vzniku zväzu Sovietskych socialistických republík

Matematický časopis, Vol. 22 (1972), No. 4, 265--266

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/127031>

Terms of use:

© Mathematical Institute of the Slovak Academy of Sciences, 1972

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

K PÄŤDESIATEMU VÝROČIU VZNIKU ZVÄZU SOVIETSKYCH SOCIALISTICKÝCH REPUBLÍK

Veľká októbrová socialistická revolúcia, ktorej 55. výročie pripadá na tento rok, bola začiatkom novej epochy v histórii ľudstva. Vytvorila predpoklady pre ďalšiu svetodejinnú udalosť, ktorej 50. výročie si tohto roku pripomínáme. Je to vytvorenie Zväzu sovietskych socialistických republík v decembri 1922.

Delegáti zasadnutia I. všeruského zjazdu soviетov dohodli sa na dobrovoľnom spojení jednotlivých sovietskych republík a utvorení nového štátneho útvaru. Ľud zjednotenej krajiny, skladajúcej sa z mnohých národov a národností, sa vydal na neľahkú cestu, cieľom ktorej je vybudovanie komunistickej spoločnosti. Od samého počiatku išlo nielen o upevnenie sovietskeho štátu a zvýšenie hmotnej úrovne jeho ľudu, ale aj o zvýšenie vzdelanostnej a kultúrnej úrovne.

Lenin a Komunistická strana Sovietskeho zväzu formovali nový, socialistický vzťah k vede, kultúre a vzdelaniu. V súlade s najzákladnejšími princípmi socializmu považoval Lenin vzdelanosť a vedomosti za najväčšiu spoločenskú hodnotu. To sa prejavilo nielen v tom, že sa neustále zdôrazňovala nevyhnutnosť zapojenia mladej generácie do vedy, ale i v leninskej národnostnej politike, ktorá vytvorila predpoklady pre kultúrny a sociálny rozkvet života národov Sovietskeho zväzu.

Popri mohutnej sústave škôl všetkých stupňov boli vybudované na území celého Sovietskeho zväzu rozsiahle výskumné ústavy a popri Akadémii vied Sovietskeho zväzu, ktorej Lenin aj v najťažších rokoch vždy venoval osobitnú pozornosť, bol vybudovaný postupne rad republikových akadémií vied. Táto prezieravá politika viedla k tomu, že napriek ťažkým stratám počas Veľkej vlasteneckej vojny sa Sovietsky zväz stal vedeckou veľmocou a dosiahol prenikavé úspechy, ktoré nik na svete nemôže popierať.

Októbrová revolúcia a vytvorenie sovietskeho štátu znamenajú tiež nový medzník v rozvoji matematiky. Nadväzujúc na klasikov ruskej matematiky orientuje sa rozvoj sovietskej matematiky od samého začiatku ako na štúdium nevyhnutných teoretických základov, tak i na problémy aplikácií matematiky v iných vedných odboroch. Dôležitou črtou rozvoja je vznik mnohých vedec-

kých škôl i v rade takých oblastí a republík, kde v predrevolučnom Rusku sa v matematike vôbec nepracovalo. Desiatky vedeckých časopisov a stovky kníh prekladaných do najrôznejších jazykov sveta sú dôkazom kvantitatívneho a kvalitatívneho rozvoja sovietskej matematiky. Dnes prispievajú sovietski matematici rozhodujúcim spôsobom k rozvoju všetkých odvetví matematiky a podieľajú sa tiež podstatnou mierou na rozširovaní hraníc použitia matematiky.

Československí matematici, ktorí po desiatky rokov udržujú tradičné priateľské styky so sovietskymi matematikmi, využívajú túto príležitosť na to, aby vyslovili svoje želanie ďalej prehĺbovať vzájomnú spoluprácu so sovietskymi priateľmi v záujme rozvoja našej vedy.